

EXPOZIȚIA-EVENIMENT:
„REPUBLICA MOLDOVA – 30 DE ANI DE INDEPENDENȚĂ”

Veronica BORȘ,
Rodica BALEANU,
Biblioteca Națională
a Republicii Moldova

Rezumat: *Articolul reflectă experiența organizării activităților culturale, în special a expoziției-eveniment din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, ca formă de valorificare și promovare a patrimoniului cultural național.*

Cuvinte-cheie: *expoziție-eveniment, 30 de ani de independență, Republica Moldova.*

Abstract: *Article reflects the experience of the organizing of cultural activities, in particular an exhibition and event in the National Library of the Republic of Moldova, as a form of valorisation and promotion of the national cultural heritage.*

Keywords: *exhibition and event; 30 years of the Independence; The Republic of Moldova*

Misiunea Bibliotecii Naționale este de a constitui, dezvolta, organiza, conserva, prezerva, cerceta, comunica și a pune în valoare, sub multiple forme, patrimoniul documentar național, de a fi la dispoziția comunității prin serviciile și programele oferite, răspunzând nevoilor de informare, lectură, educare, instruire, cercetare, învățare pe tot parcursul vieții.

Biblioteca Națională a Republicii Moldova a fost mereu preocupată de valorificarea patrimoniului național, de promovarea și accentuarea importanței colecțiilor de patrimoniu pe care le deține. În programele anuale de activitate, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, programează o agendă amplă a activităților cultural-științifice, propunând utilizatorilor, cât și vizitatorilor bibliotecii, diverse activități care contribuie la promovarea patrimoniului documentar și cultural al țării. Avem în vedere evenimente culturale, expoziții tematice, personale, informative, lansări de carte, prezentări, cluburi de discuții, lecții interactive etc.

Expozițiile contribuie la accentuarea și valorificarea patrimoniului de ieri și de

azi, fiind una din metodele primordiale de a interacționa cu utilizatorii, cultivându-le interesul și aptitudinile pentru carte și bibliotecă, oferindu-le multiple interese pentru informare și documentare. Expozițiile tematice au un rol deosebit de important, eficacitatea acestora fiind în mare măsură determinată de titlul, relevanța subiectului, de designul expoziției și de modul în care este prezentat.

Expozițiile-eveniment sunt o formă consacrată unor fapte marcante sociale, economice, politice, culturale și istorice. De regulă, expozițiile-eveniment prezintă o privire largă, creativă și în ansamblu asupra subiectului. Biblioteca Națională a Republicii Moldova este mereu în căutare de forme inovative și creative de organizare și decorare, creând expoziții atractive, care trezesc un viu interes utilizatorilor. Din acest motiv, expozițiile-eveniment ocupă un loc special în activitatea instituției.

La 27 august 2021, Republica Moldova a aniversat 30 de ani de la proclamarea Independenței. În contextul evenimentelor celebrării Zilei Independenței, Biblioteca Națională a Republicii Moldova a

organizat Expoziția-eveniment cu genericul: „**Republica Moldova – 30 de ani de Independență**”, accentuând importanța rolului istoric, științific și cultural al evenimentelor din anii de Renaștere Națională. În cadrul expoziției au fost integrate, într-un aspect mai larg, documente și publicații, cărți poștale, ediții periodice din anii renașterii naționale din colecțiile Bibliotecii Naționale.

Expoziția a avut drept scop valorificarea și promovarea valorilor naționale prin expunerea documentelor și publicațiilor seriale din acea perioadă, referitoare la mișcarea de rezistență, activitățile literare, științifice ale înaintașilor independenței, simbolurile naționale, limba română, podul de flori, primul Parlament al R. Moldova, conflictul transnistrean, Republica Moldova pe arena internațională ș.a. Docu-

mente au fost expuse în 8 compartimente tematice, oferind prilejul de a ne aminti de unde am pornit, ce am reușit în acești 30 de ani de independență:

- **Din negura trecutului: crâmpie de amintiri** a inclus documente ce reflectă rolul mișcării de rezistență și Renașterii Naționale, evoluția evenimentelor în timp, podul de flori, Parlamentul independenței;

- **Înaintași ai Independenței Republicii Moldova** a reliefat activitatea și rolul înaintașilor în evoluția evenimentelor istorice dintre anii 1988-1991; impactul activității lor asupra societății (C. Obo-roc, Gh. Ghimpu, P. Buburuz, M. Snegur, M. Druc, P. Lucinschi, T. Țopa, A. Țăranu, P. Soltan, I. Ungureanu, A. Plugaru, O. Reniță, I. Ciuntu, M. Volontir, V. Mândăcanu, N. Costin, V. Șoimaru etc.);

- **Simbolurile naționale ale Republicii Moldova** a pus în evidență evoluția în timp a simbolurilor naționale (stema, drapelul, imnul);

- **Poeți ai independenței** a reunit documente ce reflectă rolul poezilor basarabeni în mișcarea de Renaștere Națională (N. Dabija, Gr. Vieru, L. Lari, I. Hadârcă, D. Matcovschi, I. Vatamanu, V. Matei, I. Druță, L. Istrati, R. Verejanu, V. Beșleagă ș.a.);

- **Transnistria – „Lacrima de dor a Basarabiei”** a reliefat evenimentele istorice și politice din anul 1992, problema Transnistreană și Războiul de pe Nistru;

- **Republica Moldova pe arena internațională** a inclus documente ce reflectă statutul internațional al independenței Republicii Moldova;

- **Republica Moldova în familia europeană** a accentuat relațiile cu Consiliul Europei și Uniunea Europeană, procesul integrării europene a Republicii Moldova etc.;

- **Ediții periodice ale Renașterii Naționale** a marcat importanța evenimentelor istorice, actelor oficiale publicate în ziarele din acea perioadă, eco-ul evenimentelor

Renașterii Naționale, primul ziar "Glasul", tipărit în grafia alfabetului latin.

Pentru a spori interesul utilizatorilor, au fost armonizate și alte elemente care au făcut o simbioză, promovând cultura și valorile naționale. În parteneriat cu Agenția Națională a Arhivelor au fost expuse măturii documentare (dosare) din arhivele Agenției; monede jubiliare comemorative din arhiva Băncii Naționale a Moldovei; colecția de piese vestimentare pictate manual cu genericul "**Purtăm Cultura**" (Coreli Moldov), designer Corina Hamureac. Lucrările pictorilor ce reprezintă peisajele basarabene, în cadrul expoziției de picturi și costum tradițional "**Albastru de Butuceni**" a artistului plastic Olesia Enachi, precum și expoziția „**Pe-un picior de plai, pe-o gură de rai...**”, a artiștilor plastici Vitalie Grișciuc și Antonina Grișciuc, au consemnat sărbătoarea de 30 de ani de la proclamarea Independenței Republicii Moldova.

Prin multitudinea de elemente specifice, cărțile poștale din colecția de cartografie a Bibliotecii Naționale, se bucură de un succes deosebit. Cărțile poștale documentare, cu imagini din diverse locuri ale țării, etnografice, care reproduc scene ce țin de cultura, obiceiurile și particularitățile populare - reflectă diverse evenimente politice, culturale, științifice, portrete ale personalităților notorii ale neamului. La fel o colecție impunătoare de ilustrate, având rolul de popularizare iconografică și, în același timp, de comunicare la distanță, au alcătuit un tot întreg al pieselor cartofile editate pe parcursul ultimilor 30 ani.

Expoziția a inserat peste 300 de documente și publicații variate din colecțiile Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.

La inaugurarea evenimentului au fost prezenți: Maia Sandu, președintele Republicii Moldova, Sergiu Prodan, ministrul Culturii al R.Moldova, Daniel Ioniță, ambasadorul României în RM, scriitorii: Vladimir Beșleagă și Ion Hadârcă, foști deputați din primul Parlament al R. Moldova, oameni de cultură și artă.

Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, a îndemnat cetățenii să nu uite lecțiile de istorie: "Prin respectiva expoziție, cei care au avut ocazia să fie în Piața Marii Adunări Naționale în acele timpuri, când se luptau pentru independența țării, acum au posibilitatea de a retrăi emoțiile de atunci, iar pentru generațiile tinere e o ocazie să afle mai multe despre acele timpuri.

În acești 30 de ani s-au întâmplat lucruri bune, s-au întâmplat și lucruri mai puțin bune și e important să învățăm din lecțiile istoriei, și să facem în continuare efort ca să consolidăm societatea în jurul valorilor adevărate și să putem construi acasă o țară prosperă”.

Domnul Sergiu Prodan, ministrul Culturii al RM a accentuat: „30 de ani din viața unui om înseamnă foarte mult, în viața unei țări e prea puțin. Această expoziție chiar mi-a dat emoții pentru că am văzut istorie, o istorie adevărată, istoria oamenilor care au făcut posibilă această sărbătoare”.

Excelența Sa, Daniel Ioniță, ambasadorul României în Republica Moldova a subliniat, că: „Putem spune, că Republica Moldova este o tânără și restaurată democrație, dar acești 30 de ani au însemnat enorm pentru dumneavoastră, pentru cetățenii Republicii Moldova, care iată, așa cum au demonstrat inclusiv ultimele alegeri din iulie, anul curent, ați dovedit că v-ați maturizat și că ați înțeles, că singura șansă este ca să faceți din Republica Moldova casa dumneavoastră bună, care trăiește în bună prietenie cu partenerii internaționali. Folosesc acest prilej pentru a vă asigura că prin parteneriatul strategic, prin tot ceea ce a făcut România, am susținut valori, am susținut principii și am susținut proiecte în folosul dumneavoastră.”

Domnul Ion Hadârcă, scriitor, semntar al Declarației de Independență a relatat: „Viitorul fără trecut nu poate fi ctitorit. Noi acum dorim ca toate aceste simboluri, deziderate pe care le-am apărât, le-am promovat până acum în cei 30 de ani de independență să fie preluate și duse mai departe. Pentru ele au luptat înaintașii noștri, ele sunt în toate cântecele lui G. Vieru, Ion și Doina Aldea-Teodorovici, N. Dabija.”

Expoziția și-a propus să valorifice și să promoveze valorile naționale, pentru a accentua importanța istorică și culturală a evenimentelor din ultimii 30 de ani de independență.